

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Damjana Čuden Osredkar, *dipl.inž.agr.*
doc.dr. Marina Pintar, *univ.dipl.inž.agr.*

postopek pridobitve dovoljenj in soglasij za namakalni sistem

Z namakalno infrastrukturo opremljena kmetijska zemljišča so osnova, da se sploh lahko pogovarjamo o kvalitetno in časovno določeni pridelavi vrtnin in sadja. Pogled na negovano polje polno obilnih pridelkov je tisto, kar poplača trud kmeta in mu zagotovi zanesljivo prihodnost.

Ob poplavi aktualnih tem, ki so v žarišču pozornosti v obdobju sušnih let in napovedovanih klimatskih spremembah, se ponovno izkazuje nujnost po opremljanju kmetijskih zemljišč z namakalno infrastrukturo, kar je bilo v preteklih letih kar nekako potisnjeno v ozadje.

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poskušamo zagotoviti tudi podporo pri izobraževanju na področju pridelave zelenjave in sadja s tehnologijami namakanja kmetijskih zemljišč. Brošura, ki jo imate pred seboj, naj vam bo v pomoč pri razvoju in napredku. Želim vam uspešno delo!

*mag. Franc BUT
MINISTER*

Osnovni vir uspešnosti v današnji družbi sta znanje in informacije, ki prinašata spremembe in razvoj v naše življenje.

Nenehni izzivi sodobnih tehnologij nas utrjujejo v spoznanju, da v sodobnem svetu ni nič dokončnega in da na današnja in jutrišnja vprašanja ne zadostujejo včerajšnji odgovori.

Tega se zavedamo tudi na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zato smo v sodelovanju s priznanimi slovenskimi strokovnjaki pripravili niz informacijsko izobraževalnih brošur z željo, da vam omogočimo informacije in nova spoznanja s področja namakanja in vas spodbudimo k uporabi le-teh pri vašem delu.

*Janja KOKOLJ PROŠEK
državna podsekretarka
vodja Sektorja za strukturno politiko in podeželje*

1 UVOD

V Sloveniji je vedno več intenzivne kmetijske pridelave, s tem pa se posredno večajo tudi namakane površine in število potencialnih investitorjev, ki želijo graditi NS oz. ga legalizirati. Ta knjižica je namenjena vsem vam, ki se boste lotili takšnih postopkov, da vas bo vodila korak za korakom skozi celoten postopek pridobitve vseh potrebnih dovoljenj in soglasij za vaš NS. Potrebno je opozoriti, da je postopek opisan po sedaj veljavnih zakonih, ki so v knjižici navedeni in da se postopek lahko ob morebitnih spremembah zakonov spremeni, zato je potrebno slediti zakonodaji.

Namakanje je ena od panog, ki se je razvila skozi zgodovino, ko je človek razumel svojo prvenstveno vlogo v izboljšanju in oplemenitenu tal kot osnovo svojega življenja. Tako je namakanje dandanes osnovni pogoj intenzivne proizvodnje v vseh kmetijskih panogah. Je melioracijska panoga, ki se lahko uporablja v različne namene. Poleg namakanja, kot vlaženja tal, se uporablja tudi v primeru fertirigacije, boja proti spomladanski pezebi, kot ukrep za varstvo rastlin pred talnimi škodljivci in desalinizacije tal (izpiranje soli). Največ se uporablja v boju proti suši, torej kot vlaženje tal. Iz tega izhaja tudi osnovna definicija namakanja, ki pravi: "Namakanje je umetno dodajanje vode z namenom optimizirati rast in razvoj gojenih rastlin, kadar v času vegetacije le-te manjka v tleh". Z namakanjem dosežemo intenzifikacijo kmetijske pridelave, pestrejši izbor sort ter kvalitetnejši in obilnejši pridelek.

V Sloveniji je s stališča potreb kmetijskih rastlin po vodi v rastni dobi ponekod stalno, drugje pa občasno premalo padavin, ali pa so neustrezno razporejene, torej je v Sloveniji kulturne rastline potrebno namakati.

Kot nekakšen "stranski produkt" pozitivnih učinkov namakanja – večjih in stabilnejših pridelkov – je mogoče pričakovati spremembo okolja oz. nekaterih njegovih sestavin. V vrednostni pojavnosti tako spremembo običajno označujemo kot vpliv na okolje. Ta je kot "stranski proizvod" praviloma negativen, zato govorimo o negativnem vplivu na okolje. Z namakanjem lahko nastanejo spremembe, ki povzročijo negativne vplive ali posledice na vrednote v prostoru. Te spremembe so lahko s stališča hidrografije tal, vegetacije, biotopov, naravne dediščine, rabe prostora (kmetijstvo, ribištvo, lovstvo in rekreacija), krajine, erozijskih procesov in socio-ekonomskih vidikov. Potrebno je upoštevati, da nismo sami v prostoru in da nismo edini, ki potrebujemo vodo. V okolju je sicer dovolj vode, toda ne v neizmernih količinah. Zato je možno tudi, da nam na nekaterih področjih Slovenije hidrogeološki podatki podajo informacijo, da namakanje ni možno zaradi premalo vode oz. zaradi prezasedenosti vodnega vira. Torej je potrebno biti tudi pri namakanju toliko osveščen in se zavedati tega, tako pri vodnem viru kot pri količini vode za namakanje.

Ker z namakanjem negativno vplivamo na okolje in vršimo poseg v prostor (gradimo), potrebujemo za to določena dovoljenja in soglasja, ki so podana v zakonu. Gradnje se razlikujejo po obsegu, zato se tudi procesi pridobivanja dovoljenj in soglasij razlikujejo med seboj. Dovoljenja in soglasja, ki si jih v postopku pridobimo, nam omogočajo, da NS sploh lahko zgradimo, da lahko rabimo vodo, ki je za namakanje potrebna in da zadostimo zakonom. Le-ti so postavljeni, da ohranimo naravo in naravne vodne vire čim manj onesnažene. V zadnjem času naša država sprejema tudi nove zakone in z njimi nova dovoljenja in soglasja, ki so potrebna zaradi vstopa v Evropsko unijo.

Ko imamo namen zgraditi oz. postaviti NS, je prej dobro vedeti, kakšni postopki za pridobitev dovoljenj in soglasij nas čakajo pri različnih vrstah NS. Nekdo se lahko odloči za drugačno vrsto NS ravno zaradi drugačnega, predvsem lažjega postopka pridobitve dovoljenj in soglasij. Res je tudi, da se pri postavitvi NS ne bi smeli ozirati samo na to plat, marveč predvsem na strokovno, ki pove, kateri NS je optimalen za našo kulturo in naš teren. Torej še predno se lotimo zbiranja dovoljenj in soglasij za NS, je dobro imeti že narejeno idejno zasnovo NS in izračunane namakalne parametre. To se pravi, da imamo zamisel, kako bomo pridobivali vodo za namakanje, koliko vode bomo potrebovali za namakanje, ali bo naš NS vkopan ali ne, kje bodo potekali cevovodi, kakšno površino bomo namakali in koliko nas bo namakalo (sami ali več uporabnikov). Ko so znani vsi ti podatki, se uradni postopek lahko začne.

2 PREGLED ZAKONSKIH PODLAG, KI UREJAJO PODROČJE NAMAKANJA

2.1 Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ)

(Ur. l. RS, št. 59/1996, 31/1998)

Odl.US: U-I-340/96, 1/1999, 54/2000, 68/2000

Odl.US: U-I-26/97-8, 27/2002

Odl.US: U-I-266/98-72, 58/2002, 67/2002, 110/2002)

Po ZKZ je pod melioracijami opredeljeno: osuševanje, agromelioracije in namakanje (77.člen). NS se delijo na:

- VNS, ki so namenjeni večjemu številu uporabnikov za skupno rabo po namakalnem urniku;
- MNS, ki so namenjeni enemu ali več uporabnikom, ki uporabljajo NS neodvisno drug od drugega.

V ZKZ so naštetih dokumenti, ki jih je potrebno priložiti predlogu za uvedbo namakanja, kakšni so pogoji, da se namakanje uvede, konča in kakšne so dolžnosti investitorja NS.

2.2 Zakon o urejanju prostora (ZUREP-1)

(Ur. l. RS, št.110/2002)

Ta zakon ureja prostorske ureditve, ki se načrtujejo s prostorskimi akti, ti pa so lahko: strategije prostorskega razvoja, prostorski redi ali lokacijski načrti. Dokler se ne sprejmejo novi prostorski akti, ostanejo v veljavi še stari prostorski akti po ZUN (prostorski plani, prostorsko ureditveni pogoji ter prostorsko ureditveni načrti). Pristojna občina da investitorju nameravane gradnje NS, na določenem zemljišču, podatke o namenski rabi prostora in lokacijske ter druge pogoje, ki jih določajo občinski prostorski akti. Informacija, v kateri so podani ti podatki, se imenuje lokacijska informacija (80.člen).

2.3 Zakon o graditvi objektov (ZGO-1)

(UR. L. RS, št. 110/2002)

ZGO-1 ureja pogoje za graditev vseh objektov, določa bistvene zahteve in njihovo izpolnjevanje glede lastnosti objektov. Torej nam zakon poda kdaj in za kakšen NS potrebujemo GD, ali ga ne potrebujemo ter postopek pridobitve GD. Določa nam tudi vrsto projektne dokumentacije, ki jo je potrebno priložiti k vlogi za GD ter postopek pridobitve uporabnega dovoljenja s pripadajočo tehnično dokumentacijo.

2.4 Zakon o varstvu okolja (ZVO)

(UR.L. RS, št. 32/1993, 44/1995)

ODL.US: U-I-32/95-20, 1/1996, 9/1999

ODL.US: U-I-312/96, 56/1999 (31/2000 - POPR.), 86/1999

ODL.US: U-I-64/96, 22/2000, 82/2001 ODL.US: U-I-92/99-9, 67/2002)

Pravna teorija poudarja, da ima človek temeljno pravico do varstva okolja. In čedalje bolj se uveljavlja spoznanje, da varstvo okolja ne more pomeniti samo varstva pred onesnaževanjem, temveč tudi varstvo prijetnega in dostojanstvenega življenja. To pomeni urejanje primernega mestnega okoliša za vse ljudi, varovanje naravnih lepot, odpravljanje nepotrebne hrupa in zdravju škodljivih virov. ZVO je uvedel postopek za presojo vplivov na okolje, ko je določil obveznost presoje vplivov na okolje pri tistih nameranih posegih, za katere je predpisano GD (med katerimi je lahko tudi NS) in ki bi lahko občutneje vplivali na okolje (55.člen). Za katere objekte je presoja vplivov na okolje obvezna, pojasnjuje naslednja uredba.

2.5 Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje

(UR.L. RS, št. 66/1996, 12/2000, 83/2002)

V uredbi so navedeni posegi, ki morajo biti ne glede na obseg v vsakem primeru deležni presoje vplivov na okolje. Med naštetimi je tudi namakanje kmetijskih zemljišč, če gre za VNS.

Uredba določa tudi posege, pri katerih je presoja vplivov na okolje obvezna, le če presegajo določen obseg (prag) glede površine, obsega, volumna, zmogljivosti, moči, emisijskih standardov in podobno, in sicer po posameznih panogah. Pod

- A** Kmetijstvo in gozdarstvo- spada namakanje kmetijskih zemljišč, če gre za MNS, ki so namenjeni enemu ali več uporabnikom, vendar uporabljajo NS neodvisno drug od drugega na strnjeni površini kmetijskih zemljišč v izmeri 10 ha ali več. In pod
- B** Vodno gospodarstvo - vodno zajetje, črpališče vode ali vodovod - z zmogljivostjo 100 l/s ali več.

Na podlagi poročila o vplivih na okolje (ki ga izdelajo pooblaščenici s strani MOP) se izda okoljevarstveno soglasje, le v primeru, ko za gradnjo NS potrebujemo GD.

2.6 Uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla

(UR.L. RS, št. 68/1996, 35/2001)

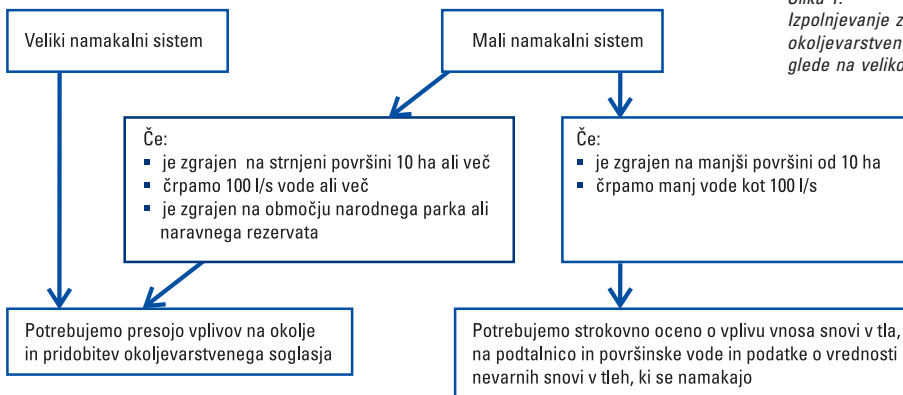
Za vnos nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla se šteje izpuščanje, oddajanje oz. odlaganje nevarnih snovi ali rastlinskih hranil tudi pri namakanju rastlin. Nevarne snovi so snovi ali skupine snovi, ki se vnašajo v tla pri namakanju rastlin in ki zaradi svojih lastnosti, količine ali gostote negativno vplivajo na rabo tal ali na kakovost podtalnice.

Tudi pri namakanju rastlin je uredba predvidela določene prepovedi, saj se lahko dogodi, da onesnaženje tal povzroča prav voda, ki se uporablja za namakanje. Tako je pri namakanju prepovedano uporabljati vodo, pri kateri:

- vsebnost težkih kovin presega mejne emisijske vrednosti za težke kovine v vodah III. kakovostnega razreda in
- parametri vode za namakanje rastlin presegajo mejne vrednosti, ki so določene v tej uredbi.

Kadar je za gradnjo ali rekonstrukcijo naprave za namakanje rastlin treba pridobiti GD, mora investitor tega posega k PGD priložiti tudi strokovno oceno o vplivu vnosa snovi v tla na podtalnico in površinske vode zaradi intenzivnejše kmetijske dejavnosti na namakanih zemljiščih in podatke o vsebnosti nevarnih snovi v tleh, ki se namakajo. To strokovno oceno lahko izdelava pravna ali fizična oseba, ki je na podlagi zakona pooblaščen za izdelavo poročil o vplivih na okolje.

Vendar pa zahtevo po predložitvi strokovne ocene nadomesti zahteva po pridobitvi okoljevarstvenega soglasja, kar velja v primerih, ko je za predviden poseg obvezna presoja vplivov na okolje (sl. 1).

Slika 1:
Izpolnjevanje zahtev z
okoljevarstvenega vidika
glede na velikost NS

2.7 Zakon o vodah (ZOV)

(Ur.l. RS, št. 67/2002)

Zakon ureja upravljanje z vodami, katerega cilj je varstvo voda. Opisuje tudi postopek pridobitve vodne pravice, ki je, v primeru namakanja kmetijskega zemljišča ali drugih površin, vodno dovoljenje (125. člen) ter postopek pridobitve vodnega soglasja, ki ga potrebujemo pri graditvi NS.

2.8 Uredba o vodnih povračilih

(Ur.l. RS, št.103/2002)

Vodno povračilo se plačuje za rabo vode (tudi za namakanje). Ta uredba navaja način določanja višine vodnega povračila ter način obračunavanja, odmere in plačevanje vodnega povračila ter merila za znižanje in oprostitev plačevanja vodnega povračila.

3 PREGLED POSTOPKOV PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ ZA NS

Ob graditvi NS moramo opraviti tri večje postopke, ki so drug z drugim povezani oz. so soodvisni. Prvi postopek obravnava po ZKZ uvedbo NS in vse pripadajoče postopke. Drugi postopek obravnava postopek pridobitve vodnega dovoljenja za rabo vode, ki ga obravnava ZV-1 ter tretji, ki obravnava pridobitev GD z vsemi potrebnimi postopki, soglasji in dovoljenji, ki ga spremljajo. Iz ZKZ, ki razmejuje med VNS in MNS, izhaja večina razlik med postopki za pridobitev dovoljenj in soglasij za NS. Predno se lotimo kateregakoli od postopkov, je potrebno dobiti nekaj informacij in dokazil, ki so skupna in potrebna ne glede na velikost NS. Kot smo že omenili, je pred samim začetkom postopka dobro imeti idejno zasnovo našega NS ter poznati namakalne parametre. Upoštevati moramo, da je določitev le teh zelo pomembna, saj je od njih odvisno dimenzioniranje NS. Zato je nujno, da namakalne parametre izračuna nekdo, ki se s tem ukvarja (agronom), saj bodo nepravilnosti, ki bodo storjene pri izračunih, omejevale našo rabo NS ali celo vplivale na okolje (prekomerna poraba vode, poslabšanje fizikalnih lastnosti tal in onesnaženje tal z onesnaženo ali slano vodo).

3.1 Informacija o pogojih posega v prostor, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda

Ko se nam porodi misel, da je namakanje pri nas potrebno in pridobimo idejno zasnovo NS ter podatke, koliko vode bomo potrebovali za namakanje, je priporočljivo, da preverimo, če je v izbranem vodnem viru dovolj vode, da lahko namakamo, oz. da izbrani vodni vir ni rezerviran že za koga drugega. To nam poda informacija, ki jo lahko zahtevamo od ARSO. Poda nam tudi informacijo v zvezi s predpisanimi pogoji, ki jih mora izpolnjevati nameravani poseg, nanašajo pa se na varstvo voda, urejanje voda, varstvo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov in obstoječe vodne pravice drugih oseb. ARSO izda informacijo najkasneje v 30 dneh po prejemu zahteve. Če nam informacija poda, da izbranega vodnega vira ni mogoče namakati, si moramo izbrati nov vodni vir, če je možno. Žal se lahko tukaj naš postopek tudi konča, če ne moremo najti alternativnega vodnega vira. Če z informacijo dobimo pozitiven odgovor, nadaljujemo s postopkom.

3.2 Dovoljenje za raziskave podzemnih voda

Morda je tukaj smiselno omeniti podtalnico kot vodni vir in izdelavo kaptažne vrtine. Predno poskusimo z vrtanjem, da ugotovimo, če je in koliko je vode, moramo po ZV-1 pridobiti dovoljenje za raziskavo podzemnih voda. V dovoljenju se določijo pogoji, pod katerimi se sme izvesti raziskava. Vodo, ki jo načrpamo, lahko uporabljamo zgolj za raziskave. V enem mesecu po zaključku raziskave, moramo vse pridobljene podatke brezplačno predati ARSO. Pomembno je, da je voda, ki jo načrpamo, dovolj kakovostna za namakanje, kajti, če ni, lahko škodi tako našim sadikam kot tudi tlem. Vodnega dovoljenja za rabo takšne vode v kasnejšem postopku ne bomo pridobili (potrebno je upoštevati parametre vode za namakanje, ki so podani v Uredbi o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla).

3.3 Dokazilo o pravici graditi na zemljišču ter PKN

Za zemljišče, na katerem imamo namen graditi NS, moramo imeti podatke – številko zemljiške parcele, k.o. ter površino zemljišča. Vse te podatke imamo na zemljiškoknjižnem izpisku, ki ga izda Zemljiška knjiga pri pristojnem Okrajnem sodišču. Ni ga potrebno nujno prilagati k vsem vlogam, je pa priporočljivo, da ga imamo, saj nam bo veljal kot dokazilo o pravici graditi na zemljišču, na katerem naj bi naš NS stal. Če kot investitor še nismo vpisani v zemljiški knjigi, k zemljiškoknjižnemu izpisku priložimo notarsko overjeno pogodbo z dokazilom o vložitvi predloga za vpis pogodbe o pridobitvi lastninske ali kakšne druge stvarne oz. obligacijske pravice na določeni nepremičnini v zemljiško knjigo.

Poleg zemljiškoknjižnega izpiska, si je dobro priskrbeti na samem začetku postopka tudi PKN oz. kopijo katastrskega načrta, ki ga dobimo na območni Geodetski upravi. Le tega moramo priložiti k vlogi za uvedbo NS z vrisanimi mejami namakalnega območja in pri nekaterih občinah tudi k vlogi za izdajo lokacijske informacije.

Ta dva dokumenta bomo morda potrebovali še kje. Zato si jih je dobro skopirati in imeti v več izvodih, razen, kjer moramo prilagati originale. Dokumenti, ki jih prilagamo, morajo biti čim bolj novi, ker imajo vršilci postopkov različne zahteve (npr. lahko določijo pogoj, da dokument ne sme biti starejši od dveh mesecev sicer jih ne obravnavajo kot verodostojne).

3.4 Lokacijska informacija

Ko dobimo informacijo, da lahko namakamo iz izbranega vodnega vira, potrebujemo še informacijo o namenski rabi našega zemljišča – lokacijsko informacijo, ki nam jo na našo zahtevo izda občinski upravni organ, ki je pristojen za urejanje prostora. V vlogi za lokacijsko informacijo (obrazec za vlogo lahko dobimo tudi na internetnem naslovu: <http://ppmol.org/urbanizem3/index2.html>) je potrebno navesti poleg številke parcele in imena k.o. (če naš NS stoji na več parcelah, moramo biti pozorni, da na vlogo navedemo vse parcelne številke) tudi namen, za katerega se lokacijska informacija potrebuje. Lahko priložimo tudi kopijo katastrskega načrta z vrisanim zemljiščem, na katerem naj bi objekt stal, ni pa nujno (nekateri občinski upravni organi jo zahtevajo). Lokacijska informacija nam v skladu z občinskimi IPA ter prostorskimi ukrepi, ki veljajo na določenem območju, poda podatke o namenski rabi prostora, lokacijske in druge pogoje (pogoje za izdelavo projektne dokumentacije). Na našo zahtevo se lokacijski informaciji priloži tudi kopijo kartografskega dela prostorskega akta. Če se naša parcela nahaja zunaj poselitvenih območij, je dopustna gradnja objektov, če neposredno služijo kmetijski oziroma gozdarski dejavnosti (za kar NS služi). Lahko pa nam lokacijska informacija poda, da je naše zemljišče v območju najboljših kmetijskih in varovanih gozdnih zemljišč. Po ZUreP-1 je gradnja objektov na najboljših kmetijskih zemljiščih izjemoma dopustna, če ni mogoče uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo. Sicer pa se merila in pogoji za gradnjo objektov zunaj poselitvenih območij določajo v prostorskem redu vsake občine posebej v skladu s prostorskim redom Slovenije.

Lokacijsko informacijo lahko pričakujemo v roku enega meseca. Po ZUreP-1 ima lokacijska informacija značaj potrdila iz uradne evidence in se izda proti plačilu takse. Če nam lokacijska informacija poda, da gradnja našega NS ni v skladu s prostorskimi akti, še ne pomeni, da moramo obupati. Prav vsakdo od nas ima pravico dati pobudo za pripravo strategije prostorskega razvoja oz. prostorskega reda občine, kakor tudi za njuno spremembo in dopolnitve. Pobuda, ki jo damo na pristojno občino, mora biti obrazložena in dokumentirana. O pobudah odloča občinski svet na predlog župana najmanj enkrat na 4 leta. Novo sprejeti prostorski akt občine pregleda tudi MOP, ki ga lahko sprejme ali pa zavrne najkasneje v 60-ih dneh od prejema popolne vloge. Če nam tudi pobudo zavrnejo, lahko počakamo na naslednjo pobudo, poiščemo novo lokacijo NS ali pa končamo s postopkom.

3.5 Izbira projektanta in naročilo PGD

Naslednji korak, ki se ga moramo lotiti, je zelo pomemben in zahteven. Kot investitorji objekta moramo v zvezi z graditvijo poskrbeti za vse potrebne vloge, naročila in prijave, določene z ZGO-1 ter izbrati projektanta za naš NS. Po ZGO-1 je določeno, da sme dejavnost projektiranja opravljati pravna ali fizična oseba, ki ima kot gospodarska družba ali zadruga v sodni register vpisano dejavnost projektiranja oz. ima kot samostojni podjetnik posameznik takšno dejavnost priglašeno pri pristojni davčni upravi. Mi pa ga moramo izbrati po lastni presoji. Priporoča se seveda, da vsak naročnik, preden sklene pogodbo o izdelavi projektne in tehnične dokumentacije (vsebina pogodbe je prav tako pomembna, zato si je dobro vzeti čas in prebrati vsaj kaj podpišemo, če že ne bomo sodelovali pri pripravi pogodbe) od prevzemnika takšnega posla zahteva (najmanj) predložitev dokazila, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti projektiranja. Dobro je, če imamo za projektanta tudi kakšne reference, pomembno pa je, da je specializiran za projektiranje NS, saj je takšnega dela že več. Projektant dobi pogoje za izdelavo projektne dokumentacije, ki se nanašajo na skladnost objekta s prostorskim aktom, na podlagi lokacijske informacije, katero lahko pridobi namesto nas tudi sam. Najbolje je, da postopek pridobitve soglasij k GD prepustimo projektantu, ki je na tem področju podkovan, mi pa se medtem lahko osredotočimo na ostale postopke v zvezi z NS.

4 POSTOPEK PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ ZA NS

Projektanta za naš NS imamo izbranega, ki bo za nas izdelal projektno dokumentacijo (PGD), ki jo bo potrebno priložiti k vlogi za izdajo GD. Ta čas se bomo mi posvetili uvedbi našega NS pri MKGP. Ta del postopka se lahko oz. se mora vršiti vzporedno z zgoraj navedenim, saj ni mogoče izdati GD določenemu lastniku kmetijskega zemljišča za NS, če pred tem ni bil izdan in uveljavljen predpis ali odločba MKGP za uvedbo NS.

4.1 Postopek uvedbe NS

4.1.1 Predlog za uvedbo MNS

Po ZKZ je potrebno za melioracije, med katere sodi tudi namakanje, dati predlog na MKGP za uvedbo NS. Predlagatelji za uvedbo so lahko melioracijske skupnosti ali pravne osebe v imenu lastnikov kmetijskih zemljišč s predvidenega namakalnega območja ali posamezni lastniki kmetijskih zemljišč, ki naj bi se namakala. Namakanja ni mogoče uvesti na parcelah, ki niso kmetijska zemljišča, lahko pa se nam zgodi, da imamo črpališče ravno na takšni parceli. V tem primeru moramo to parcelo (parcelno št.) izločiti iz melioracijskega območja, ki ga določamo v tem predlogu in je tudi ne navajamo v njem.

Predlogu za uvedbo je treba po 83. členu ZKZ priložiti:

- meje namakalnega območja, vrisane na PKN,
- dokazilo, da predlagano namakanje ni v nasprotju s prostorskim planskim aktom in IPA (to nam poda lokacijska informacija)
- oceno pričakovanih učinkov namakanja (obvezno moramo priložiti mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe, iz katerega bo razvidno, da je izvedba predlaganega namakalnega sistema upravičena, lahko napišemo tudi lastno oceno)
- navedbo lastnika oz. solastnikov zemljišč ter soglasje lastnika, če ni sam predlagatelj, soglasje solastnikov za uvedbo NS oz. seznam lastnikov zemljišč s podatki o površinah, ki jih imajo v lasti na predvidenem namakalnem območju in podpisane izjave lastnikov, da se strinjajo z namakanjem,
- podatke o zemljiščih na predvidenem namakalnem območju (zemljiškoknjižni izpisek)
- firmo in sedež investitorja (če je ta pravna oseba) oz. ime in priimek investitorjev, če so ti fizične osebe ter drugi podatki o investitorju v skladu z zakonom o gospodarskih družbah,
- predračun stroškov za izvedbo namakalnih del s predvidenimi viri zagotovitve sredstev,

- izjava investitorja o tem, da prevzema pravice, obveznosti in odgovornosti, ki izhajajo iz investicije namakanja in kasnejšega upravljanja z NS in
- predlagano ureditev lastnine namakalnih objektov in naprav po končani zgraditvi NS upravne koleke v višini 250 točk .

Investitor namakanja je fizična oseba, lastnik ali eden od solastnikov oz. njihova melioracijska skupnost (ne glede na to, ali je to gospodarska družba ali civilno pravna oseba) ali pravna oseba, ki jo določijo sami. Pri takšnih namakanjih investitor tudi sam sklepa pogodbe z izvajalci namakalnih del.

4.1.2 Predlog za uvedbo VNS

Veljajo skoraj enake določbe (KZS 82. člen), kot pri uvedbi MNS, razlika je v:

- A** predlagateljih uvedbe VNS. Le ti so lahko melioracijske skupnosti ali pravne osebe v imenu lastnikov kmetijskih zemljišč s predvidenega namakalnega območja. Ne morejo biti predlagatelji lastniki sami, kot pri MNS.
- B** prilogah v predlogu za uvedbo VNS, ki so:
- meje namakalnega območja, vrisane na PKN,
 - dokazilo, da je predlagano namakanje predvideno v prostorskem planu lokalne skupnosti (to nam poda lokacijska informacija),
 - oceno pričakovanih učinkov namakanja (obvezno moramo priložiti mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe, iz katerega bo razvidno, da je izvedba predlaganega namakalnega sistema upravičena, lahko napišemo tudi lastno oceno),
 - seznam lastnikov zemljišč s podatki o površinah, ki jih imajo v lasti na predvidenem namakalnem območju in podpisane izjave lastnikov, ki se strinjajo z uvedbo NS (priložimo tudi zemljiško knjižne izpiske in posestne liste),
 - ime in naslov predlaganega investitorja namakanja, ki mora biti pravna oseba ter njegovo soglasje, da prevzema pravice, obveznosti in odgovornosti, ki izhajajo iz investitorstva namakanja in kasnejšega upravljanja z NS,
 - predlagano ureditev lastnine namakalnih objektov in naprav po končani graditvi NS,
 - predračun stroškov za izvedbo namakalnih in morebitnih komasacijskih del s predvidenimi viri zagotavljanja sredstev, upravne koleke 250 točk.

4.1.3 Podatki o predlagatelju

Predlogu za uvedbo NS je potrebno priložiti točne podatke o predlagatelju.

- A** podatki o predlagatelju, če je ta gospodarska družba:
 - firma,
 - sedež firme (popoln naslov),
 - sodišče, pri katerem je družba vpisana,
 - številka registrskega vložka,
 - ime in priimek predsednika nadzornega sveta (če ta obstaja),
 - pri d.o.o. in d.d. tudi znesek osnovnega kapitala in znesek še ne v plačanih vložkov.

- B** podatki o predlagatelju, če je ta melioracijska skupnost:
 - popoln naslov skupnosti,
 - ime in priimek osebe, ki to skupnost zastopa,

- C** podatki o predlagatelju, če je ta fizična oseba – lastnik zemljišč:
 - ime in priimek,
 - popoln naslov

4.1.4 Izjave lastnikov, da se strinjajo z namakanjem

Predlogu za uvedbo NS je obvezno priložiti izjave lastnikov zemljišč s predvidenega namakalnega območja, da se strinjajo z namakanjem.

- Za uvedbo MNS je pogoj, da se z njo strinjajo vsi lastniki zemljišč.
- Za uvedbo VNS je, da se z njo strinjajo lastniki, ki imajo v lasti najmanj 80% zemljišč s predvidenega namakalnega območja. Pogoj za uvedbo VNS je vezan na površino zemljišč. Izjava solastnika zemljišča velja le za površino njegovega idealnega deleža, ne pa tudi za celotno parcelo, razen, če je taka izjava izrecno dana po pooblastilu drugega solastnika. Izjave lastnikov zemljišč pridobi predlagatelj namakanja. V primerih, ko se namakajo zemljišča, ki so v lasti pravnih oseb, RS oz. občin, je izjava podobna, le da namesto imena in priimka navedemo ime pravne osebe oz. RS, ki jo zastopa Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS oz. občina.

Izjava mora vsebovati lastnoročni podpis lastnika. V primeru, ko izjavo podpiše oseba, ki ni lastnik, je izjavi potrebno priložiti pooblastilo lastnika zemljišč tej osebi, da v njegovem imenu in za njegov račun podpiše tako izjavo oz. pooblastilo, da pooblaščenec zastopa pooblastitelja v postopku namakanja in je izrecno pooblaščen za vsa dejanja v tem postopku. Izjave, ki jim pooblastilo ni priloženo, ter izjave, ki jim je priloženo pooblastilo, v katerem pa podpisnika izjave lastnik zemljišča ni izrecno pooblastil za to dejanje, ni mogoče šteti kot veljavne.

4.1.5 Seznam lastnikov zemljišč s podatki o površinah

Na podlagi izjav lastnikov zemljišč, da se strinjajo z uvedbo NS, pripravi predlagatelj postopka tudi seznam lastnikov zemljišč s podatki o površinah, ki jih imajo ti v lasti na predlaganem namakalnem območju, ki vsebuje naslednje podatke:

- ime, priimek in naslov lastnika (oz. firmo in sedež, če gre za zemljišča pravne osebe),
- parcelno številko,
- k.o.,
- kulturo ter površino zemljišč v m² (podatki za vsako posamezno zemljišče posameznega lastnika).

Prvič seznam uredimo po zaporedju parcel (od manjše številke proti večji) za vsako k. o. posebej. Preglednici je smiselno dodati še podatek o tem, ali lastnik soglaša z uvedbo NS, saj je iz tako priloženih podatkov najlažje preveriti, ali se z uvedbo NS strinjajo vsi lastniki (pri MNS) oz. zadostno število lastnikov (pri VNS).

V drugi tabeli seznam uredimo po abecednem vrstnem redu lastnikov. Seznamu morajo biti, po abecednem vrstnem redu, priložene pravno zavezujoče izjave lastnikov, da bodo v roku enega leta po pridobitvi uporabnega dovoljenja za NS kupili namakalno opremo ter začeli uporabljati NS (zahteva MKGP). Da se predlagatelj izogne dvojnemu pobiranju izjav (o strinjanju z uvedbo NS ter o obvezi k uporabi NS) ob začetku pobere skupno izjavo, ki jo lastniki podpišejo pred notarjem. K vsaki izjavi priložimo tudi zemljiškoknjižni izpisek ter posestni list. Seznam mora predlagatelj oddati v papirni ter v elektronski obliki (npr. Excel).

4.1.6 Uvedba NS

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano uvede NS, če so izpolnjeni vsi pogoji po ZKZ (če oddamo vlogo popolno, kakor je navedeno v zgornjem postopku). In sicer – za:

- MNS z odločbo, ki se jo vroči neposredno stranki,
- VNS s predpisom, ki se objavi v Uradnem listu,

v katerih se določijo še zlasti:

- meje namakalnega območja,
- predvidena namakalna dela in dela, ki jih morajo opraviti lastniki, zakupniki ali drugi uporabniki zemljišč na namakalnem območju ter roke za izvršitev teh del,
- način financiranja namakalnih del,
- obveznosti in odgovornosti glede delovanja, rabe in vzdrževanja NS,
- objekti in naprave, ki jih bodo dolžni lastniki oz. uporabniki kmetijskih zemljišč sami redno vzdrževati v uporabnem stanju,

- lastništvo NS,
- osnove in merila za določitev stroškov za redno delovanje in vzdrževanje NS po končani vzpostavitvi in
- predvideno dinamiko namakalnih del po ožjih območjih.

4.1.7 Posledice uvedbe NS

Z uvedbo namakalnega postopka je na namakalnem območju prepovedan:

- promet z zemljišči,
- parceliranje zemljišč,
- graditev in sajenje oz. odstranjevanje nasadov ter gozdnega drevja, če ni z idejno zasnovo ureditve namakalnega območja določeno drugače.

Promet z zemljišči je po uvedbi namakalnega postopka izjemoma dovoljen, če gre za:

- zmanjšanje števila lastnikov oz. solastnikov zemljišč,
- formalno dokončanje pravnega posla za prenos lastništva na zemljišču, ki je dejansko že opravljen,
- prenos lastništva na RS ali občino in
- prenos lastništva zaradi izvedbe IPA.

UE izda potrdilo o tem, da gre za dovoljen promet z zemljišči na namakalnem območju, če so izpolnjeni navedeni pogoji. Če ti niso izpolnjeni, torej, če ne gre za dovoljen promet, UE zavrne izdajo potrdila v upravnem postopku. Te posledice trajajo do končane gradnje NS in prenehajo, če se namakalna dela ne začnejo izvajati v dveh letih po uveljavitvi akta o uvedbi NS. Ta rok torej začne teči za:

- MNS, ki se uvajajo z odločbo, z dnem pravnomočnosti odločbe,
- VNS, ki se uvajajo s predpisom ministra z dnem, ko predpis začne veljati.

4.1.8 Zaznamba uvedbe melioracije v zemljiški knjigi

ZKZ določa, da organ, ki uvede NS, to je MKGP, poskrbi tudi za zaznambo NS v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru. Tudi za to je pomembno, da predlagatelj NS o zemljiščih, ki ležijo znotraj predvidenega območja namakanja, priloži predlogu tako katastrske kot zemljiškknjižne podatke o zemljiščih (podatke o lastniku, parcelni številki, številki zemljiškknjižnega izpiska, površini, kulturi in katastrskem razredu). Pri tem velja, da je kot lastnika posameznega zemljišča šteti samo zemljiškknjižnega lastnika, saj se lastninska pravica pridobi z vpisom v zemljiško knjigo.

4.2 Vodna pravica

Postopek uvedbe NS mora biti končan - predpis o uvedbi VNS mora biti objavljen v Uradnem listu in odločba o uvedbi MNS izdana, saj sta ti dve listini potrebni kot priloga k začetku naslednjega postopka, to je pobudi za pridobitev vodne pravice za rabo vode za namakanje kmetijskih zemljišč ali drugih površin. Vodno dovoljenje je potrebno pridobiti pred pridobitvijo GD, zato je po časovnem sosledju na vrsti postopek pridobitve vodnega dovoljenja.

Na podlagi ZV-1 sodijo vode med naravno vodno javno dobro in je za njih potrebno pridobiti vodno pravico, to je pravico do neposredne rabe vode. To velja za vse vodne vire NS (podtalnica, vodotok, izvir, ipd.) razen za vodni zadrževalnik, v katerega priteka meteorna voda – zajetje s strehe, če je njena površina dovolj velika. V primeru meteorne vode torej ne potrebujemo vodnega dovoljenja za rabo vode in lahko ta postopek preskočimo in preidemo na postopek pod št. 4.3.

Vloga za pridobitev vodnega dovoljenja lahko vložimo na ARSO in jo moramo ustrezno kolkovati. Vloga mora poleg podatkov o prosilcu vsebovati zlasti:

- podatke o vodi, ki jo namerava prosilec rabiti,
- podatke o nameravani rabi,
- druge podatke za izdajo dovoljenja, ki jih minister predpiše.

Če je za NS potrebno pridobiti GD, je podlaga za izdajo vodnega dovoljenja tudi prostorski akt države ali lokalne skupnosti. Vodno dovoljenje ARSO izda, če:

- je nameravana raba skladna z načrti upravljanja z vodami,
- nameravana raba ne zmanjšuje, omejuje, ali ne omogoča izvajanja obstoječih vodnih pravic drugih upravičencev (te podatke dobimo že z informacijo, ki smo jo pridobili v predpostopku).

Vodno dovoljenje mora vsebovati zlasti:

- podatke o imetniku vodne pravice,
- natančen opis vrste, obsega in namena vodne pravice,
- opis vodnega vira in mesta izvajanja vodne pravice, predvsem mesto odvzema in vračanja vode,
- čas trajanja vodne pravice,
- način rabe in pogoje, ki jih mora upoštevati imetnik vodne pravice pri njenem izvajanju,
- določitev plačila za vodno pravico,
- ukrepe, ki jih je dolžan izvršiti imetnik vodne pravice po njenem prenehanju,

- druge obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik vodne pravice skladno z izdanimi zakoni in predpisi.

Vodno dovoljenje se izda za določen čas, vendar največ za 30 let. Na vlogo imetnika se lahko podaljša. Lahko pa se na predlog imetnika ali po uradni dolžnosti tudi spremeni. Če se izkaže, da je prišlo do sprememb na vodnem režimu, ki bi lahko povzročile trajno pomankanje vode, poslabšanje kakovosti voda ali ogrozile naravno ravnovesje ekosistemov ali naravnih vrednot se lahko vodno dovoljenje spremeni ali tudi odvzame.

4.2.1 Plačilo za vodno pravico

Vodno dovoljenje se podeli proti enkratnemu plačilu (kot plačilo telefonskega priključka), katero se določi z upoštevanjem kriterijev, ki so podani v ZV-1. Obveznost plačila za vodno pravico nastopi z dnem začetka izvajanja vodne pravice, njen imetnik ga mora plačati na način in v roku, ki ga določi ARSO.

4.3 Graditev NS brez GD

Če imamo v lokacijski informaciji podano, da je gradnja našega NS v skladu z IPA in če je njegova velikost, način gradnje in rabe ter odmik od meje sosednjih zemljišč v skladu s predpisom, potem ne potrebujemo GD in nam, kot dovoljenje, za gradnjo zadostuje lokacijska informacija. To je le v primeru, da se naš NS šteje za enostavni objekt (po starem ZGO so bili to objekti, za katere smo potrebovali priglasitev del). To pomeni, da je montažen in nimamo vkopanih cevi ali jaškov oz. da naš NS ne pomeni posega v prostor, kot je priprava teras, poti, trajnih objektov in naprav (jarkov, nasipov in podobno) ter da ni objekt z vplivi na okolje (prikazano v sliki 1 v poglavju št. 2.6). Veliko je odvisno od lokacijskega načrta posamezne občine. V nekaterih občinah se akumulacije za namakanje obravnavajo enako kot kali za napajanje živine, za katere ne potrebujemo GD. Za izdelavo kaptažne vrtine prav tako ne potrebujemo GD in lahko z vrtnjem pričnemo brez njega, toda ne brez raziskovalnega dovoljenja! Torej, če imamo MNS, ki je ves montažen, lahko pričnemo graditi NS brez GD, toda ne brez uvedbe NS in ne smemo rabiti vodo za namakanje brez vodnega dovoljenja.

4.4 Pridobitev GD

Sedaj, ko imamo naš NS uveden, pridobljeno vodno pravico, izbranega projektanta, se lahko lotimo pridobitve GD.

4.4.1 Projektna dokumentacija

Projektno dokumentacijo, ki jo moramo oddati k vlogi za izdajo GD nam bo izdelal izbrani projektant, za katerega smo že omenili, da je zelo pomembno, koga izberemo. Za okvirno informacijo je za nas, kot investitorja dovolj, da vemo kaj projektna dokumentacija obsega in sicer:

- idejno zasnovo (neobvezno, informacija za investitorja)
- idejni projekt (neobvezno, informacija za investitorja)
- PGD (obvezno)
- projekt za razpis (neobvezno)
- PZI (obvezno)
- PID (obvezno)

ter okvirno, katera soglasja je potrebno pridobiti (požarno soglasje, mnenje regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, morda mnenje četrtne ali vaške skupnosti ter druge). Eno od soglasij je tudi vodno soglasje. Namreč gradnja NS, ki bi lahko trajno ali začasno vplivala na vodni režim ali stanje voda, se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja. Vodno soglasje bo verjetno za nas pridobil projektant, tako kot vsa ostala soglasja, dobro pa ga je poznati. Vodno soglasje se izda pred izdajo GD, preneha pa veljati, če v 2 letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bila začeta gradnja NS.

Odgovorni projektant mora vsako zaključeno sestavino načrta, ki ga je izdelal, potrditi s svojim podpisom in identifikacijsko številko, s čimer jamči, da je načrt, ki ga je izdelal, v skladu s prostorskimi akti in gradbenimi predpisi ter pogoji pristojnih soglasodajalcev. Najbolje je, da soglasja za vas pridobiva projektant in to določite tudi v pogodbi, če pa se boste lotili sami, je dobro vedeti, da morajo pristojni organi, organizacije ali skupnosti, ki v skladu z zakonom dajejo soglasja in projektne pogoje, predpisana za izdajo GD, določiti projektne pogoje najkasneje v 15 dneh po prejemu poziva (za enostavni ali manj zahtevni objekt) oz. v 30 dneh po prejemu zahtevka (za zahtevni objekt). Da lahko dokazujemo, kdaj smo zahtevek oddali, je najbolje, da oddamo zahtevek priporočeno s povratnico, oziroma ga oddamo osebno in nam en izvod zahtevka podpišejo in ožigosajo, da so ga prejeli. Če pristojni organ, organizacija ali skupnost v tem roku ne izda oz. ne odreče soglasja, se šteje, da je soglasje dano.

4.4.1.1 Presoja o vplivih na okolje

Če se zahteva za izdajo GD nanaša na objekt z vplivi na okolje, je treba PGD priložiti tudi poročilo o vplivih na okolje. Po ZVO in Uredbi o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje je določeno, da potrebujemo takšno presojo tudi za NS. Podrobneje so razlike med MNS in VNM in presoje vplivov na okolje predstavljene v

sliki 1. Poročilo o vplivih na okolje ali strokovna ocena o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla, je poglobljena in kompleksna študija, ki zaradi obsega, za nas, kot investitorja NS, lahko pomeni precejšen finančni zalogaj. Poročilo o vplivih na okolje je podlaga za presojo o vplivih na okolje. Je dokument, ki mora biti izdelan natančno, po določenih metodah z določeno vsebino. Ne more ga izdelati vsak, temveč le pooblaščen izdelovalec, ki je pooblaščen s strani MOP. Kot investitorji bomo morali sami naročiti poročilo oziroma strokovno oceno (odvisno od vrste NS). Dobro je vedeti, da najdemo spisek vseh pooblaščenecv za izdelavo poročila ali strokovne ocene v Uradnem listu št. 88-/02 ali na internetni strani ARSO: <http://www.arso.gov.si>.

4.4.2 Zahteva za izdajo GD

Ko dobimo izdelano poročilo ali strokovno oceno in PGD lahko vložimo zahtevo za izdajo GD. Zahtevo (obrazec za zahtevo dobimo tudi na internetni strani: http://e-gov.gov.si/e-uprava/drzavljeni/okolje/obrazci_slo/obrazci.html) vložimo pri pristojni UE ali MOP sami – kot investitor NS. Vlogo za izdajo GD vložimo na MOP v primeru, da:

- Imamo vodni zbiralnik velik nad 100.000 m³,
- Naše namakalno območje presega površino 500 ha,
- Imamo vodna zajetja in črpališča talne ali izvirne vode z zmogljivostjo nad 100 l/s.

V vseh ostalih primerih vložimo zahtevo za izdajo GD pri pristojni UE.

V zahtevi moramo navesti:

- podatke o parcelni številki in k.o. zemljišča na katerem imamo namen graditi NS,
- podatke o vrsti objekta glede na namen ter priložiti:
 - najmanj 2 izvoda PGD s predpisanimi sestavinami,
 - druge listine, če tako določa zakon (pod te listine lahko štejemo vodno dovoljenje ter uvedbo NS, ki jih sicer ni obvezno priložiti k vlogi za izdajo GD, je pa priporočljivo, ker jih bomo morali tako ali tako predložiti pred izdajo GD),
 - dokazilo o pravici graditi v primeru, če ta pravica še ni vpisana v zemljiško knjigo (če že imamo zemljiškknjižni izpisek, ga je dobro priložiti, saj lahko tako skrajšamo postopek, ker ga tako UE ni potrebno pridobivati za nas).

4.4.3 Nadaljni postopek presoje vplivov na okolje

Poročilo o vplivih na okolje je le podlaga za presojo o vplivih na okolje. Ko je izdelano, se postopek presoje vplivov na okolje nadaljuje, pri katerem je pomembno:

- Sodelovanje javnosti v postopku presoje vplivov na okolje zahteva direktiva Evropske skupnosti (v postopku sprejemanja odločitve o nameravani, konkretni gradnji NS).
- Aktivnost organa, ki izdaja GD (organ mora poleg vseh drugih dokumentov, potrebnih za izdajo GD, zahtevati tudi, da v postopku predložimo poročilo o vplivih na okolje, ki ga je izdelala pooblaščen pravna ali fizična oseba).
- Organ objavi javno naznanilo o nameravani graditvi NS v sredstvih javnega obveščanja. Javno naznanilo mora vsebovati tudi povzetek poročila o vplivih na okolje s sklepno oceno in navedbo načina dajanja mnenj ter pripomb javnosti.
- Okoljevarstveno soglasje se izda na podlagi poročila o vplivih na okolje in je končno dejanje presoje vplivov na okolje. Okoljevarstveno soglasje je v izključni pristojnosti ARSO.

4.4.4 Izdaja GD

Predno izda pristojni organ GD, preveri:

- ali je projekt izdelala pravna oz. fizična oseba, ki izpolnjuje z ZGO-1 predpisane pogoje za projektanta,
- ali je projekt izdelan v skladu s IPA,
- ali so k predvideni gradnji pridobljena vsa predpisana soglasja,
- ali ima projekt vse z ZGO-1 predpisane sestavine in ali je bila opravljena revizija projektne dokumentacije (revizija je obvezna le za projektno dokumentacijo, ki se nanaša na zahtevne objekte),
- ali je investitor predložil dokazilo, da so dajatve in prispevki, določeni z zakonom, plačani oz. da so na drug zakonit način izpolnjene takšne njegove obveznosti in
- ali ima investitor pravico graditi.

GD neha veljati, če se graditev objekta ne začne v roku, ki je v njem določen (za manj zahtevne objekte – v dveh letih po njegovi pravnomočnosti, za enostavne objekte – v enem letu po njegovi pravnomočnosti).

4.5 Graditev NS

Ko imamo GD, je postopek pridobitve dovoljenj za gradnjo končan in lahko začnemo z graditvijo NS. Pri tem moramo prav tako upoštevati ZGO-1, in sicer:

- da lahko kot posameznik ali društvo v svoji režiji gradimo enostavni objekt, lahko pa tudi manj zahtevni objekt za lastne potrebe, vendar samo pod pogoji, ki so določeni v ZGO-1 (79. člen - za MNS bi ti pogoji kar držali),

- če kot investitor ne izpolnjujemo pogojev za izvajalca ali nadzornika, je naša odločitev, pri kom bomo naročili gradnjo in opravljanje gradbenega nadzora,
- sledi zakoličenje objekta, ki se izvede kot geodetska storitev,
- kot investitor moramo sestaviti prijavo gradbišča in jo poslati inšpekciji za delo najpozneje 15 dni pred začetkom del,
- poskrbeti moramo za označitev gradbišča ter za varnost na gradbišču in
- zagotoviti strokovno nadzorstvo za gradnjo.

4.6 Pridobitev uporabnega dovoljenja – tehnični pregled

Kot investitorji pri upravnem organu za gradbene zadeve, ki je izdal GD, vložimo zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja, ko skupaj z nadzornikom gradnje, da je objekt zgrajen v skladu z GD tako, da ga je možno uporabljati in da je izdelan PID. Zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja moramo vložiti najpozneje v osmih dneh po prejemu obvestila izvajalca, da je gradnja končana.

Zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja vložimo na UE ali MOP (odvisno kdo nam je izdal GD). Lahko na obrazcih, ki jih dobimo tudi na internetni strani: http://e-gov.gov.si/e-uprava/drzavljan/okolje/obrazci_slo/obrazci.html. Lahko pa vlogo sestavimo sami, vendar moramo v njej navesti:

- da je objekt zgrajen v skladu z GD,
- podatke o projektantu, ki je izdelal PZI in PID,
- številko in datum GD,
- podatke o izvajalcih, ki so objekt gradili.

Ko organ, ki nam je izdal GD, ugotovi, da je zahteva za izdajo uporabnega dovoljenja popolna, imenuje komisijo za tehnični pregled in določi datum tehničnega pregleda.

Na dan tehničnega pregleda morata investitor in izvajalec, ki je gradil objekt, predložiti komisiji vso potrebno dokumentacijo in sicer:

- PID z izjavo, s katero nadzornik potrdi, da so bile med gradnjo v projekt vnesene vse spremembe in so te skladne z izdanim GD,
- gradbeni dnevnik,
- geodetski načrt novega stanja zemljišča po končani gradnji,
- dokazilo o zanesljivosti objekta (za to izjavo poskrbi izvajalec, podpisati ga morata odgovorni vodja del ter odgovorni nadzornik),
- projekt za vzdrževanje in obratovanje objekta in
- druge podatke in dokazila, če tako za določeno vrsto objektov določa GD ali poseben zakon.

Pri tehničnem pregledu sodelujemo s pisnim pooblastilom predstavniki investitorja, nadzornika, izvajalcev in tistih projektnih soglasodajalcev, ki so določili pogoje ali dali soglasje k projektnim rešitvam za gradnjo (če se kdo od predstavnikov ne udeleži, se šteje, da k zgrajenemu objektu nima pripomb). S tehničnim pregledom se ugotovi:

- ali je objekt izveden v skladu z GD,
- ali je iz dokazila o zanesljivosti objekta razvidno, da je objekt izveden v skladu z gradbenimi predpisi, ki so obvezni pri izvedbi objektov take vrste in s pogoji, določenimi za gradnjo,
- ali je iz dokazila o zanesljivosti objekta razvidno, da so bili upoštevani predpisani ukrepi, s katerimi bodo preprečeni oziroma za najmanjšo mero omejeni vplivi, ki jih utegne povzročiti objekt sam po sebi oz. z uporabo v svoji okolici,
- ali so inštalacije, tehnološke naprave in oprema kakovostno vgrajene in ali izpolnjujejo predpisane parametre, upoštevajoč tehnološki proces ter varnost in zdravje pri delu, varstvo pred požarom in varstvo okolja,
- ali obstoji ustrezno dokazilo o zanesljivosti objekta, izdelano v skladu z določbami ZGO-1,
- ali je navodilo za vzdrževanje in obratovanje objekta izdelano v skladu z določbami ZGO-1,
- ali je v skladu z geodetskimi predpisi izdelan geodetski načrt novega stanja zemljišča in novo zgrajenih objektov.

Po opravljenem tehničnem pregledu in predlogu komisije izda organ, ki je izdal GD, odločbo, s katero:

- izda uporabno dovoljenje ali
- odredi poskusno obratovanje ali
- zavrne izdajo uporabnega dovoljenja, če ima objekt takšne pomanjkljivosti, da predstavlja nevarno gradnjo po ZGO-1, teh pomanjkljivosti pa ni mogoče odpraviti.

Ko dobimo uporabno dovoljenje je postopek gradnje končan. Sedaj je na nas, kot investitorjih NS, da skrbimo za redno delovanje in vzdrževanje NS, torej, da smo dobri gospodarji.

4.7 Obveznost plačila vodnega povračila

Vodno povračilo se plačuje za rabo vode. Vodno pravico plačamo enkratno (kot telefonski priključek), medtem, ko vodno povračilo plačujemo vsak mesec oziroma vsako leto (kot mesečno naročnino za telefon). Če je za izvajanje vodne pravice potrebno tudi GD, nastopi obveznost plačila vodnega povračila z dnem izdaje uporabnega dovoljenja, v drugih primerih pa z dnem dokončnosti vodnega dovoljenja. Napoved za plačilo vodnega povračila oddamo pri ARSO do 31. januarja tekočega leta za preteklo

leto. V napovedi navedemo vse potrebne podatke za odmero vodnega povračila, ki jih predpiše minister, pristojen za varstvo okolja. Agencija odmeri vodno povračilo z odločbo.

Osnova za obračunavanje vodnega povračila je za namakanje kmetijskih zemljišč ali drugih površin, količina iz vodnih virov odvzete vode, izražena v m³ (v vodnem dovoljenju se določi tudi namestitev vodomera). Cene za osnove vodnih povračil za rabo vode za leto 2003 in 2004 so že določene in se razlikujejo glede na to ali gre za rabo vode za namakanje površin, ki niso namenjene kmetijski proizvodnji (12 tolarjev na m³) ali za rabo vode za namakanje površin, ki so namenjene kmetijski proizvodnji (0,01 tolar na m³). Vodno povračilo plačujemo med letom v obliki mesečnih akontacij, razen če znesek mesečne akontacije ne presega 5.000 tolarjev.

Tako se s postopkom plačila vodnega povračila za rabo vode, naš postopek pridobivanja dovoljenj, soglasij in ostalih potrebnih dokumentov nadaljuje, ko moramo vsako leto na novo oddati napoved za plačilo vodnega povračila.

5 PREVZEM IN UPRAVLJANJE NS

S prevzemom NS se konča melioracija v skladu s predpisi o graditvi objektov.

VNS vzame v upravljanje investitor ali druga pravna oseba. Te objekte in naprave je potrebno redno vzdrževati in zagotoviti njihovo nemoteno delovanje, za to so odgovorni na podlagi ZKZ lastniki zemljišč z namakalnega območja. Ti objekti in naprave morajo ves čas ohraniti svoj javni namen in pravni režim uporabe in vzdrževanja, ki ga določi MKGP. Upravljalca NS je lahko:

- melioracijska skupnost,
- investitor oz. druga pravna oseba za VNS.

Upravljalca VNS določi tudi pravila za odjem vode – namakalni urnik, ki je obvezen za lastnike, zakupnike in druge uporabnike zemljišč na namakalnem območju. Ker je za MNS bistveno, da lahko sistem uporabniki uporabljajo neodvisno drug od drugega, namakalni urnik pri takem sistemu ni obvezen.

Upravljalca NS pripravi tudi:

- program rednega delovanja sistema,
- program vzdrževanja sistema ter
- finančni načrt.

Če upravljalca sistema preneha obstajati ali ne želi več opravljati te funkcije, mora odpoved svoje funkcije vročiti MKGP, najpozneje šest mesecev pred prenehanjem opravljanja te funkcije, ministrstvo pa mora nemudoma določiti novega upravljalca.

6 LASTNIŠTVO NS

Po končani graditvi NS postanejo, skladno z določbo ZKZ:

- VNS do razvodnega omrežja (razvod vode po parcelah, ki se namakajo) razen vodotokov in vodne infrastrukture, last bodisi lastnikov zemljišč bodisi investitorja NS ali RS;
- MNS, razen vodotokov in vodne infrastrukture, postanejo last lastnikov zemljišč, na katerih so, oz. od pravne osebe, ki jo za to pooblastijo udeleženci namakanja.

Če MNS po končani melioraciji postane last pravne osebe, ki jo pooblastijo udeleženci, potem je potrebno predlogu za vpis v zemljiško knjigo (to opravi za nas MKGP) predložiti pooblastila vseh udeležencev pravni osebi za prevzem.

7 MELIORACIJSKA SKUPNOST

Opredeljuje jo ZKZ. Ustanovijo jo lastniki kmetijskih zemljišč na namakalnem območju pred vložitvijo vloge za namakanje in sicer zaradi sodelovanja pri predlaganju, izvajanju in delovanju ter vzdrževanju NS. Melioracijska skupnost se ustanovi na podlagi pogodbe ali kot pravna oseba.

Melioracijska skupnost usklajuje in zastopa interese melioracijskih udeležencev v postopku uvedbe NS ter tudi po uvedenem namakanju v postopku upravljanja, delovanja in uporabe ter vzdrževanja NS.

8 SREDSTVA ZA NS

Sredstva za izvedbo namakanja po ZKZ zagotavljajo:

- lastniki kmetijskih zemljišč na namakalnem območju,
- RS iz proračuna,
- občina iz proračuna občine in
- drugi viri.

Sredstva za kritje stroškov za redno delovanje in vzdrževanje VNS do razvodnega omrežja po parcelah zagotavljajo lastniki namakanih zemljišč v sorazmerju s površino le teh.

Pristojni urad Davčne uprave RS izda odločbo o višini stroškov za redno delovanje in vzdrževanje NS za posameznega lastnika kmetijskih zemljišč. Glede postopka za odmero, pobiranje in izterjavo sredstev, se uporabljajo predpisi, ki urejajo postopek odmere, pobiranja in izterjavo obveznosti iz kmetijstva, glede zamudnih obresti pa zakon, ki ureja obrestno mero zamudnih obresti.

Sredstva za vzdrževanje NS se vplačujejo v proračun RS. Če dajo lastniki kmetijska zemljišča v zakup, je zavezanec za plačilo stroškov zakupnik.

9 PRIMERJAVA POSTOPKOV GLEDE NA VELIKOST NS

Razlika	Veliki namakalni sistem	Mali namakalni sistem
merilo	namenjeni so večjemu številu uporabnikov za skupno rabo po namakalnem urniku	namenjeni so enemu ali več uporabnikom, ki uporabljajo NS neodvisno drug od drugega
predlog za uvedbo NS predlagajo	melioracijske skupnosti ali pravne osebe v imenu lastnikov zemljišč	melioracijske skupnosti ali pravne osebe v imenu lastnikov zemljišč ter posamezni lastniki kmetijskih zemljišč s tega območja
pogoj za uvedbo	da se z njo strinjajo lastniki, ki imajo v lasti več kot 80% zemljišč	da z uvedbo soglašajo vsi lastniki zemljišč
način uvedbe	s predpisom ministra	z odločbo ministra
investitor NS	mora biti pravna oseba	je fizična oseba, lastnik ali eden od solastnikov oz. njihova melioracijska skupnost ali pravna oseba, ki jo določijo sami
za rabo vode potrebujemo	-vodno dovoljenje -vodno soglasje	- vodno dovoljenje - lahko namakamo tudi brez vodnega dovoljenja, če rabimo za namakanje meteorno vodo s strešnih površin - vodno soglasje potrebno, kadar je potrebno tudi vodno dovoljenje
graditev NS brez GD	ni možno	le v primeru, da je NS moatažen, da cevi niso vkopane in da izkop akumulacije ne pomeni gradnje objekta
presoja vplivov na okolje	- presoja vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja obvezna in nadomesti oceno o vplivu vnosa snovi v tla na podtalnico in površinske vode in podatke o vrednosti nevarnih snovi v tleh, ki se namakajo	- presoja vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja potrebna le, če imamo NS zgrajen na strnjeni površini 10 ha ali več ali če črpamo 100 l/s vode ali več ali če je NS zgrajen na območju narodnega parka ali naravnega rezervata - če je NS zgrajen na strnjeni površini, manjši kot 10 ha in črpamo manj vode kot 100 l/s moramo pridobiti oceno o vplivu vnosa snovi v tla, na podtalnico in površinske vode in podatke o vrednosti nevarnih snovi v tleh, ki se namakajo
obveznost plačila vodnega povračila	nastopi z dnem izdaje uporabnega dovoljenja	- nastopi z dnem izdaje uporabnega dovoljenja (če pridobivamo GD) - nastopi z dnem pridobitve vodnega dovoljenja (če ne potrebujemo GD za NS)
lastništvo NS	do razvodnega omrežja, razen vodotokov in vodne infrastrukture je VNS last lastnikov zemljišč, ali investitorja NS ali RS	razen vodotokov in vodne infrastrukture, postanejo MNS last lastnikov zemljišč, na katerih so, oz od pravne osebe, ki jo za to pooblastijo udeleženci namakanja

10 ČASOVNO SOSLEDJE POSTOPKA PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ

Zap. št. postopka	Postopek oz. predmet postopka, ki ga vršimo pod to zaporedno številko	Postopek oz. predmet postopka, ki ga vršimo hkrati	Postopek oz. predmet postopka, ki ga vršimo hkrati
1.	izdelamo idejno zasnovo NS	izračunamo namakalne parametre oz jih damo izračunat strokovnjaku (agronomu)	
2.	pridobimo informacijo o pogojih posega v prostor, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda (če izvemo, da lahko rabimo naš vodni vir nadaljujemo postopek)	vložimo dovoljenje za raziskave podzemnih voda (če delamo kaptažno vrtino)	
3.	pridobimo dokazilo o pravici graditi ter PKN		
4.	pridobimo lokacijsko informacijo (če izvemo, da lahko gradimo NS, nadaljujemo s postopkom)	če z lokacijsko informacijo izvemo, da NS ni mogoče graditi na naši lokaciji, vložimo pobudo za pripravo strategije na občino	-izberemo projektanta, ki nam bo izdelal projektno dokumentacijo in jo naročimo - naročimo strokovno oceno o vplivu vnosa nevarnih snovi v tla oz. poročilo o vplivih na okolje
5.	pripravimo priloge, ki so potrebne k predlogu za uvedbo NS		
6.	vložimo predlog za uvedbo NS	pridobivamo potrebna dovoljenja, mnenja in soglasja k GD (če jih pridobivamo sami)	
7.	NS je uveden z odločbo oz. predpisom ministra	pripravimo potrebne dokumente k vlogi za vodno dovoljenje	
8.	vložimo vlogo za vodno dovoljenje		
9.	dobimo vodno dovoljenje vložimo vlogo za izdajo GD, kateri priložimo dokazilo, da je bil NS uveden in priložimo vodno dovoljenje		
10.	dobimo pravnomočno GD		
11.	gradimo namakalni objekt	pripravimo potrebne dokumente in dokazila, ki so potrebna za tehnični pregled	
12.	namakalni objekt je zgrajen	vložimo zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja	
13.	tehnični pregled je opravljen	UE izda uporabno dovoljenje	
14.	NS lahko začne delovati po vseh zakonih in predpisih	kot dobri gospodarji skrbimo za redno vzdrževanje NS	
15.	do 31. 1. naslednjega leta, po začetku obratovanja, vložimo napoved za plačilo vodnega povračila		

11 SKLEP

Vsa dovoljenja in soglasja, ki jih pri graditvi oz. postavitvi NS potrebujemo, izhajajo iz zakonov, uredb, predpisov oz. podzakonskih aktov. Podzakonski akti, ki bi morali obravnavati določene nejasnosti glede NS in melioracijskih skupnosti, še niso sprejeti, vendar so v pripravi in zaenkrat postopki kar gladko tečejo s pomočjo nekaterih uredb. NS so omenjeni v veliko zakonih, kar pomeni, da so poseg v prostor in da z graditvijo NS obremenjujemo okolje. Večina postopkov pri pridobitvi dovoljenj in soglasij za NS se razlikuje med seboj zaradi razmejitve NS po velikosti, ki je podana v ZKZ. Ta zakon obravnava tudi uvedbe NS, njihovo lastništvo in vzdrževanje. Opozarjamo na ne dovolj izkoriščene in premalo vzrščevane že zgrajene NS. Zato je graditev NS odgovorno delo, s katerim prevzamemo kar nekaj dolžnosti in obveznosti, ki jih moramo biti pripravljeni in sposobni sprejeti. Resnično je pri projektiranju NS pomembno upoštevanje agronomske stroke. Pomembno je tudi izobraževanje upravljavcev NS o namakanju in ostalih spremljajočih dejavnostih. Pridelovalci se bodo morali medsebojno organizirati, se med seboj združevati za uporabo sistemov, se izobraževati in zagotoviti ustrezne marketinške strategije. Ker prihaja pri postopkih pridobitve dovoljenj in soglasij za NS do napačnega pojmovanja in nerazumevanja nekaterih zakonov in predpisov v zvezi z namakanjem, bo nujno potrebno izobraževanje ljudi (tako namakalcev kot strokovnih sodelavcev) na področju namakanja.

Postopek sam po sebi ni zahteven, vsi postopki skupaj pa predstavljajo veliko dokumentov, potrebnih dovoljenj in soglasij ter veliko časa, poti in tudi denarja, da lahko to vse izpeljemo. Najpomembnejše je, da se držimo časovnega sosledja postopkov ob upoštevanju razlik med njimi. Oboje je prikazano v razpredelnicih. Zelo pomembno je tudi vedeti, katera soglasja potrebujemo za določen postopek, kaj moramo prilagati k vlogam in kje jih pridobimo. Tudi to je podrobno predstavljeno pri pregledu postopkov. Postopki se lahko zavlečejo oz. se ne uvedejo, če so vloge nepopolne, zato je dobro pregledati, katere dokumente potrebujemo za katero vlogo in jih pravočasno pripraviti.

Če se bomo držali postopka, opisanega v knjižici bo pridobivanje dovoljenj in soglasij za naš NS enostavnejše. Nekateri se bodo ob tako razjasnjeni podobi postopka lažje odločili za začetek postopka in ga tudi speljali do konca, s tem pa bo dosežen tudi cilj izdaje te knjižice.

Kazalo vsebine

1	UVOD	3
2	PREGLED ZAKONSKIH PODLAG, KI UREJAJO PODROČJE NAMAKANJA	5
2.1	ZAKON O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ)	5
2.2	ZAKON O UREJANJU PROSTORA (ZUREP-1)	5
2.3	ZAKON O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-1)	5
2.4	ZAKON O VARSTVU OKOLJA (ZVO)	6
2.5	UREDBA O VRSTAH POSEGOV V OKOLJE, ZA KATERE JE OBVEZNA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE	6
2.6	UREDBA O VNOSU NEVARNIH SNOVI IN RASTLINSKIH HRANIL V TLA	7
2.7	ZAKON O VODAH (ZOV)	8
2.8	UREDBA O VODNIH POVRAČILIH	8
3	PREGLED PREDPOSTOPKOV PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ ZA NS	9
3.1	INFORMACIJA O POGOJIH POSEGA V PROSTOR, KI LAHKO VPLIVAJO NA VODNI REŽIM ALI STANJE VODA	9
3.2	DOVOLJENJE ZA RAZISKAVE PODZEMNIH VODA	10
3.3	DOKAZILO O PRAVICI GRADITI NA ZEMLJIŠČU TER PKN	10
3.4	LOKACIJSKA INFORMACIJA	11
3.5	IZBIRA PROJEKTANTA IN NAROČILO PGD	12
4	POSTOPEK PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ ZA NS	13
4.1	POSTOPEK UVEDBE NS	13
4.1.1	PREDLOG ZA UVEDBO MNS	13
4.1.2	PREDLOG ZA UVEDBO VNS	14
4.1.3	PODATKI O PREDLAGATELJU	15
4.1.4	IZJAVE LASTNIKOV, DA SE STRINJAJO Z NAMAKANJEM	15
4.1.5	SEZNAM LASTNIKOV ZEMLJIŠČ S PODATKI O POVRŠINAH	16
4.1.6	UREDBA NS	16
4.1.7	POSLEDICE UVEDBE NS	17
4.1.8	ZAZNAMBA UVEDBE MELIORACIJE V ZEMLJIŠKI KNJIGI	17
4.2	VODNA PRAVICA	18
4.2.1	PLAČILO ZA VODNO PRAVICO	19
4.3	GRADITEV NS BREZ GD	19
4.4	PRIDOBITEV GD	19
4.4.1	PROJEKTNÁ DOKUMENTACIJA	20
4.4.1.1	PRESOJA O VPLIVIH NA OKOLJE	20
4.4.2	ZAHTEVA ZA IZDAJO GD	21
4.4.3	NADALJNI POSTOPEK PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE	21
4.4.4	IZDAJA GD	22
4.5	GRADITEV NS	22
4.6	PRIDOBITEV UPORABNEGA DOVOLJENJA – TEHNIČNI PREGLED	23
4.7	OBVEZNOST PLAČILA VODNEGA POVRAČILA	24
5	PREVZEM IN UPRAVLJANJE NS	25
6	LASTNIŠTVO NS	26
7	MELIORACIJSKA SKUPNOST	26
8	SREDSTVA ZA NS	26
9	PRIMERJAVA POSTOPKOV GLEDE NA VELIKOST NS	27
10	ČASOVNO SOSLEDJE POSTOPKA PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ	28
11	SKLEP	29
	OKRAJŠAVE IN SIMBOLI	31

Okrajšave in simboli

ARSO	Agencija RS za okolje (organ MOP v sestavi)
GD	gradbeno dovoljenje
IPA	izvedbeno prostorski akt
k.o.	katastrska občina
MKGP	ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNS	mali namakalni sistem
MOP	ministrstvo za okolje, prostor in energijo
NS	namakalni sistem
PGD	projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
PID	projekt izvedenih del
PKN	pregledni katastrski načrt
PZI	projekt za izvedbo
UE	upravna enota
VNM	veliki namakalni sistem
ZGO-1	zakon o graditvi objektov
ZKZ	zakon o kmetijskih zemljiščih
ZV-1	zakon o vodah
ZUreP-1	zakon o urejanju prostora
ZVO	zakon o varstvu okolja

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

631.67(497.4)

ČUDEN Osredkar, Damjana

Postopek pridobitve dovoljenj in soglasij za namakalni sistem
/ Damjana Čuden Osredkar, Marina Pintar. - Ljubljana :
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2003

ISBN 961-6299-49-2

1. Pintar, Marina
127330048

Izdalo in založilo: Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano
Dunajska 56, 58, 1000 Ljubljana
Zastopa: mag. Franc But, minister
Avtor: Damjana Čuden Osredkar, dipl.inž.agr.
doc.dr. Marina Pintar, univ.dipl.inž.agr.
Uredil: Suzana Stražar, univ.dipl.inž.grad.
Oblikovanje: Studio Uno
Tisk: Mond Grafika
Leto izdaje: Ljubljana, 2003

Osnove za izobraževanje uporabnikov v tehnologijah namakanja kmetijskih zemljišč (1. del):

1. **Damjana Čuden Osredkar, dipl.inž.agr., doc.dr. Marina Pintar, univ.dipl.inž.agr.**
POSTOPEK PRIDOBITVE DOVOLJENJ IN SOGLASIJ Z NAMAKALNI SISTEM
2. *prof.dr. Lea Milevoj, univ.dipl.ing.agr.*
VPLIV NAMAKANJA NA BOLEZNI IN ŠKODLJIVCE VRTNIN
3. *Matej Knapič, univ.dipl.ing.agr.*
FERTIGACIJA
4. *doc.dr. Martina Bavec, univ.dipl.ing.agr.*
TEHNIKE PRIDELOVANJA ZELENJADNIC
5. *doc.dr. Martina Pintar, univ.dipl.ing.agr.*
OSNOVE NAMAKANJA S POUĐARKOM NA VRTNINAH IN SADNIH VRSTAH V SEVEROVZHODNI SLOVENIJI
6. *prof.dr. Janez Hribar, univ.dipl.ing.živ. teh.*
SKLADIŠČENJE ZMRZOVANJE IN PRIPRAVA VRTNIN ZA TRG
7. *Mira Edelbaheer, univ. dipl. ekon.*
TRŽENJE

V pripravi (2. del):

8. Gospodarjenje s hidromelioracijskimi sistemi in **Kat**aster **Me**lioracijskih **Si**stemov in **Na**prav (**KatMeSiNa**)
9. Osnove namakanja s poudarkom na sadnih vrstah in vrtninah v zahodni, centralni in južni Sloveniji
10. Tehnike pridelovanja z namakanjem v sadjarstvu
11. Protislanska zaščita
12. Vzgoja zelišč z namakanjem

INFO

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 56, 58, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 478 90 00
Telefaks: 01 478 90 56
e-mail: namakanje.mkgp@gov.si
<http://www.gov.si/mkgp>